

Víctimes del fred i la pobresa: història de dues morts evitables

La defunció de dos sense-sostre a Barcelona evidencia les mancances de les polítiques públiques per abordar el sensellarisme

Una persona sense llar dormint al carrer. | Martí Urgell

El Mohammed va morir aquest dilluns a Barcelona mentre dormia al carrer. L'Ajuntament no dona per fet que la causa de la mort sigui el fred, però el govern espanyol l'inclou dins el recompte de víctimes mortals del temporal, igual que l'altre home que també va morir ahir a la capital. Dues morts evitables (<https://www.naciodigital.cat/noticia/214169/dues-persones-sense-sostre-moren-barcelona-plena-onada-fred>) que evidencien les mancances en el sistema d'atenció al sensellarisme i la pobresa.

Paradistes del Mercat de la Barceloneta van trobar el cos del Mohamed, de 37 anys, a la plaça Poeta Boscà. "El coneixíem perquè havia vingut al nostre centre obert alguna vegada, però no en teníem un coneixement gaire profund", explica el director de la Fundació Arrels, Ferran Busquets, en declaracions a **NacióDigital**. No hi ha gaire informació, doncs, sobre la seva trajectòria, més enllà que era jove i que les persones que l'havien tractat expliquen que era "autònom" i que feia força temps que vivia al carrer davant la impossibilitat de trobar feina.

L'altra víctima, que segons *El Periódico* es deia Amine, va ser trobada al Parc de la Ciutadella, al costat d'una altra persona que presentava signes d'hipotèrmia. La comissionada d'Acció Social de l'Ajuntament, Sonia Fuertes, ha assegurat aquest dimarts en roda de premsa que l'Ajuntament tenia contacte amb un dels morts, mentre que de l'altre ni tan sols es tenia coneixement de la seva "arribada a la ciutat".

[noticiadiari]2/214169[/noticiadiari]

Fuertes també ha assegurat que l'home amb qui es tenia contacte havia rebutjat ser allotjat en algun equipament. Tot fa pensar que si el Mohamed havia contactat amb entitats socials era ell el que constava als fitxers municipals i, per tant, qui va rebutjar aquesta opció. "Pot ser que se li hagi ofert anar al pavelló i no hagi volgut, perquè la gent sense sostre té tendència a rebutjar-ho", explica Busquets.

El director d'Arrels fa referència al pavelló de la Fira de Barcelona a Montjuïc, habilitat per l'Ajuntament per allotjar temporalment persones que són al carrer. La nit de dissabte van dormir-hi 18 persones i la de diumenge 33. El pavelló, amb 100 places, ha reobert de manera temporal com a dispositiu d'emergència davant de l'acumulació de fenòmens meteorològics adversos, després de tancar a la tardor el dispositiu d'atenció creat a l'inici de la pandèmia (<https://www.naciodigital.cat/noticia/203129/amenaca-tornar-viure-al-carrer-despres-epidemia>) .

"El temps que hi poden estar en els allotjaments temporals és curt i les condicions d'aquests grans espais no són les adequades", assenyala Busquets com a raó de moltes persones sense sostre per rebutjar l'allotjament. "No tens intimitat i quan marxés, has de tornar a començar una altra vegada i tornar a buscar un lloc al carrer on dormir. No surt a compte", defensa.

Les dificultats dels grans equipaments

Tot i que el rebuig per disposar d'allotjament quan es viu al carrer pugui sorprendre, el director d'Arrels fa un símil entenedor. "Oï que quan vas a un alberg de joventut, hi ha més problemes i estàs més pendent de les teves coses a causa de la quantitat de gent que hi ha? Doncs passa el mateix amb aquests equipaments, no perquè siguin per a sensesostre sinó perquè així és la condició humana", diu.

Busquets recorda que Arrels fa temps que reclama a les administracions l'obertura d'espais de forma permanent que puguin acollir entre 10 i 15 persones. "Permetria que la persona se sentís més segura i fer una intervenció més directa", defensa. Des del Gimnàs Social Sant Pau del Raval -que des de l'abril ha atès 1.600 persones sense sostre (<https://www.naciodigital.cat/noticia/214187/gimnas-sant-pau-alerta-consequencies-desallotjament-hem-ates-1600-sensellar>) en col·laboració amb l'Ajuntament- Santi González apunta possibles solucions. "A Ciutat Vella tenim desenes d'hotels buits i alguns tapiats. Mentre se'ls envia a pavellons, la solució ja està construïda", afirma.

"És comprensible que no hi vulguin anar. Són gent que acumula molts problemes i amuntegar-los en un pavelló no és la solució", valora González. En la mateixa línia s'expressa Manel Martínez, vicepresident de l'Associació de Veïns de la Barceloneta, on ha aparegut el cos del Mohammed. "La solució no és posar dos o tres dies algú a un lloc perquè això és tancar forats. Fa temps que demanem a l'Ajuntament una llista d'immobles buits a Ciutat Vella, perquè si n'hi ha d'administracions públiques la solució és fàcil", apunta.

Polítiques d'habitatge contra el sensellarisme

Martínez és crític amb el consistori i assegura que l'associació ja ha traslladat des de fa mesos que la presència de sensesostre a la Barceloneta s'havia "triplicat". En la roda de premsa d'aquest dimarts, Fuertes ha defensat la gestió del consistori, que ha augmentat un 30% la inversió en polítiques de sensellarisme.

Segons xifres de l'Ajuntament a la ciutat hi ha 2.700 places d'allotjament, gestionades conjuntament amb entitats en molts casos, més 200 addicionals que s'activen en els moments de més fred. "Sabem que mai serà suficient perquè al final el que nosaltres estem fent és mirar de treure aigua d'un vaixell on no tenim les eines per veure on està el forat. No defugirem la nostra responsabilitat", ha assegurat la comissionada. En l'actual mandat l'Ajuntament ha insistit

reiteradament en la necessitat que la Generalitat redobli els seus esforços en polítiques de sensellarisme. Abans de la pandèmia, a Barcelona hi havia 2.200 places per a sensesostre, mentre que a la resta del país n'hi havia 180.

[noticiadiari]2/205217[/noticiadiari]

La urgència, a més, no para de créixer. Amb publicades al juliol per la Fundació Arrels, la quantitat de persones sense sostre a Barcelona ha crescut un 80% en dotze anys (<https://www.naciodigital.cat/noticia/205217/creix-80-quantitat-persones-sense-sostre-barcelona-12-anys>) i segons Arrels actualment 1.239 persones viuen al carrer. Al maig, l'Ajuntament també va avisar que un de cada tres sensesostre atesos els primers mesos de la pandèmia no dormia al carrer abans de l'arribada de la Covid-19 (<https://www.naciodigital.cat/noticia/203157/coronavirus-pobresa-cada-tres-sensesostre-barcelona-no-era-abans-epidemia?rlc=sf>) .

Més enllà d'abordar la urgència, des de les entitats s'insisteix a posar fil a l'agulla amb el problema de fons: el treball i l'habitatge. Així ho reclama Arrels i així ho plantegen també les entitats signants de la Crida per un Pacte pel Dret a l'Habitatge (<https://www.favb.cat/sites/default/files/comunicats/cridapactehabitatge.pdf>) , que plantegen l'aplicació de les lleis antidesnonaments, la regulació del mercat d'habitatge, les ajudes al lloguer i les polítiques d'ocupació com a eines per combatre el sensellarisme.

Un combat que no és nou i que ja s'ha cobrat moltes vides a Barcelona. Segons la Fundació Arrels el 2020 han mort almenys 69 persones sense llar a Barcelona, 27 de les quals vivien al carrer. El 2021 ha començat amb la mort del Mohammed i d'un altre home que encara no ha estat identificat. Morts evitables víctimes del fred, la pobresa i les mancances de les polítiques públiques.

[plantillacoronavirus]